

25.3.2022

Sosiaali- ja terveysministeriö
Lausuntopalvelu.fi**ASIA Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta
VN/11423/2021, STM057:00/2021**

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Lääkäripalveluyritykset ry:n (LPY) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaiksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaa koskevan lakiehdotuksen tavoitteena on yhtenäistää sääntelyä ja vahvistaa palveluiden laatua sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta ottaen huomioon muuttunut toimintaympäristö ja uudet palveluiden tuottamistavat. Lakiehdotuksessa täsmennetään palvelunjärjestäjien ja palveluntuottajien omavalvontaa. Valvontaviranomaisten ohjauksella ja valvonnalla pyritään varmistamaan, että esimerkiksi itsehallinnollisilla hyvinvointialueilla on kyky varmistaa hyvinvointialueen asukkaiden perusoikeuksien toteutuminen. Tavoitteena on rekisteröidä sekä yksityiset että julkiset sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajat ja palveluyksiköt samaan valtakunnalliseen palveluntuottajia koskevaan rekisteriin.

Lausunnoissa pyydetään tuomaan esiin näkemyksiä ehdotetun säädöksen sisältöön, toimeenpanoon ja vaikutuksiin. Hallituksen esityksen perusteluja ja vaikutusten arviointia täydennetään ja tarkennetaan saadun lausuntopalautteen perusteella.

LPY kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Alla on kooste vastauksistamme Lausuntopalvelussa.

1. Onko lain soveltaminen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuussa oleviin tahoihin riittävä (1 §, 4 § 1 kohta)?

Kyllä pääosin. Käytettyjä termejä/määritelmiä pitää vielä selventää – niiden tulisi olla yhtenevät suhteessa muuhun alan lainsäädäntöön, esimerkiksi järjestämis- ja asiakastietolakeihin. Valvonnan täytyy olla mahdollisimman yhdenmukaista riippumatta siitä, onko kyseessä yksityinen vai julkinen palveluntuottaja.

2. Onko lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palveluntuottajiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta perusteltu ratkaisu (1 §, 4 § 2 kohta)?

Kyllä pääosin. Lähtökohtaisesti on hyvä ja oikein, että kaikkia palveluntuottajia oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta kohdellaan samalla tavalla, esimerkkinä rekisteröitymisen edellytykset. Ylimääräisen byrokratian välttämiseksi lakiin kannattaisi kirjata

25.3.2022

ns. kevyen rekisteröinnin mahdollisuus ja määritellä selkeämmin yhteisen palveluyksikön rooli ja tehtävät.

3. Parantavatko palveluntuottajalle ja toiminnalle asetetut edellytykset asiakas- ja potilasturvallisuutta (2 luku, 16 §)?

Kyllä pääosin. Lakiluonnokseen sisältyy joitakin asiakas- ja potilasturvallisuuden näkökulmasta epäolennaisia ja epämääräisiä edellytyksiä, kuten hallintoelimen jäsenyyden edellytykset ja palveluntuottajan henkilökohtaiset ominaisuudet.

4. Vähentävätkö palveluntuottajan ja sen palveluyksiköiden erillinen rekisteröinti, palveluyksiköiden siirtokelpoisuus ja riskiperusteinen hyväksymismenettely palveluntuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä (16 §, 21 §)?

Kyllä pääosin. Siirtyminen nykyisestä lupaperusteisesta järjestelmästä rekisteröintiin perustuvaan järjestelmään vähentää merkittävästi sekä palveluntuottajien että viranomaisten hallinnollista taakkaa. Toisaalta ammatinharjoittajilta vaadittava vastaava rekisteröinti lisää heidän ja samalla viranomaisten hallinnollista työtä. Ns. kevyen rekisteröinnin ja/tai yhteisrekisteröinnin mahdollistaminen loisi edellytykset sekä palveluntuottajien että viranomaisten hallinnollisen taakan keventämiselle.

5. Vähentääkö yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus palveluntuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä ja parantaako se mahdollisuuksia valvoa toimintaa kokonaisuutena (4 § 6 kohta, 22 §)?

Kyllä pääosin.

6. Ovatko valtuutetun palveluntuottajan käsite ja tehtävät perusteltuja (4 § 6 kohta, 22 §)?

Eivät kaikilta osin. Valtuutetun palveluntuottajan käsitteessä ja tehtävissä on selkeyttämisen tarvetta. Jos lainsäädännössä käytetään jotain termiä, kuten kuoriorganisaatio, tulisi se määritellä selkeästi. LPY:n mielestä perinteinen lääkärikeskus ei ole kuoriorganisaatio – onko lääkärikeskus (oma toimilupa) valtuutettu palveluntuottaja sen tiloissa toimiville ammatinharjoittajille ja yrityksille?

7. Onko valtuutetun palveluntuottajan käsitteelle muita vaihtoehtoja?

Ei kantaa.

8. Ovatko palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan omavalvontaa koskevat säännökset riittävät (4 luku)?

Kyllä pääosin. Omavalvontaa koskevat ohjeet ovat vähintäänkin riittäviä, mutta onko omavalvonnan ohjeistuksessa päällekkäisyyttä? Esimerkkinä tästä omavalvontaohjelma ja omavalvontasuunnitelma.

25.3.2022

9. Ovatko valvontaviranomaisen keinot riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta (5 luku)?

Kyllä pääosin. Viranomaisen keinot ovat sinänsä riittävät ja tarkastusten kytkeminen viranomaisen riskiarvioon on perusteltua. Palveluntuottajien oikeudenmukaisen kohtelun toteutuminen edellyttää, että viranomaisten riskiarvioinneille luodaan mahdollisemman selkeät kansalliset kriteerit.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja
Lääkäripalveluyritykset ry